

Przyroda

– metody nauczania, scenariusze zajęć, doświadczenia i eksperymenty

wybór publikacji dostępnych online za lata 2010-2021

Książki

1. „**Laboratorium** myślenia” Diagnoza umiejętności gimnazjalistów w zakresie przedmiotów przyrodniczych / Irmina Buczek, Marcin Chrzanowski, Wojciech Grajkowski, Magdalena Grudniewska, Marcin Grynberg, Grzegorz Guziak, Jagna Hałaczek, Krzysztof Horodecki, Magdalena Kędziora, Bartosz Kondratek, Tomasz Nowacki, Dominik Nowakowski, Tomasz Opach, Elżbieta Barbara Ostrowska, Artur Pokropek, Urszula Poziomek, Lidia Setti, Krzysztof Spalik, Martyna Studzińska, Piotr Walicki. - Warszawa : Instytut Badań Edukacyjnych : 2012. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
https://www.researchgate.net/profile/Krzysztof_Spalik/publication/258244252_Laboratorium_myslenia_Diagnoza_umiejetnosci_gimnazjalistow_w_zakresie_przedmiotow_przyrodniczych_2011/link/s/542295e60cf290c9e3a8d6cd.pdf
2. **Aktualne** problemy dydaktyki przedmiotów przyrodniczych / pod redakcją Pawła Bernarda i Iwony Maciejowskiej. - Kraków : Uniwersytet Jagielloński w Krakowie, 2016. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
http://www.zdch.uj.edu.pl/aktualne_problemy_dydaktyki
3. **BŁASIAK, Władysław**
Rozważania o nauczaniu przyrody / Władysław Błasiak. - Kraków : Wydawnictwo Naukowe Uniwersytetu Pedagogicznego, 2011. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://rep.up.krakow.pl/xmlui/bitstream/handle/11716/615/PM583--Rozwazania-o-nauczaniu-przyrody--Błasiak.pdf?sequence=4&isAllowed=y>
4. **Dobre** praktyki w przyrodniczej edukacji pozaformalnej / Enzo B. Arévalo-Garcia, Irmina Buczek, Marcin Chrzanowski, Wojciech Grajkowski, Jagna Hałaczek, Krzysztof Horodecki, Magdalena Kędziora, Tomasz Nowacki, Elżbieta Barbara Ostrowska, Urszula Poziomek, Lidia Setti, Krzysztof Spalik, Martyna Studzińska, Piotr Walick. - Warszawa : Instytut Badań Edukacyjnych, 2013. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://wyszukiwarka.efs.men.gov.pl/product/dobre-praktyki-w-przyrodniczej-edukacji-pozaformalnej/attachment/2349>
5. **E-nauczyciel** przyrody : innowacyjna strategia nauczania i uczenia się przedmiotów przyrodniczych z wykorzystaniem multimediiów / Anna Basińska, Dawid Pietrala, Teresa Pietrala, Urszula Zielińska, Katarzyna Dziubalska-Kołaczyk, Ronald Cole. - Poznań : Uniwersytet Adama Mickiewicza, 2013. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
https://www.researchgate.net/publication/273382502_E-nauczyciel_przyrody_Innowacyjna_strategia_nauczania_i_uczenia_sie_przedmiotow_przyrodniczych_z_wykorzystaniem_multimediiow
6. **Edukacja** przyrodnicza w terenie : w stronę pedagogiki zrównoważonego rozwoju / pod redakcją Józefy Bałachowicz i Ligii Tuszyńskiej. - Warszawa : Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, 2015. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
http://www.fss.org.pl/sites/fss.org.pl/files/development/pl/2014/06/edukacja_przyrodnicza_w_terenie_-_w_strone_pedagogiki_zrownowazonego_rozwoju.pdf

7. **Innowacja** treści i metod nauczania w przedmiotach przyrodniczych / monografia pod redakcją J. R. Paśko. - Kraków : Zakład Chemii i Dydaktyki Chemii Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej, 2012. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://uatacz.up.krakow.pl/~wwwchemia/pliki/book5.pdf>
8. **Jak odkrywać** i rozwijać uzdolnienia przyrodnicze uczniów w szkole podstawowej, gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej / Urszula Grygier, Beata Jancarz-Łanczkowska, Krzysztof T. Piotrowski. - Warszawa : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2013. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://www.bc.ore.edu.pl/Content/717/przyroda+internet.pdf>
9. **MACIEJOWSKA, Iwona**
Nauczanie kontekstowe jako skuteczny sposób motywowania w nauczaniu przedmiotów przyrodniczych na wszystkich etapach kształcenia / Iwona Maciejowska. - Kraków : Zakład Chemii i Dydaktyki Chemii. Uniwersytet Pedagogiczny im. Komisji Edukacji Narodowej, 2011. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://pbc.up.krakow.pl/dlibra/plain-content?id=2404>
10. **Podstawy** programowe w zakresie przedmiotów przyrodniczych w wybranych krajach / Wojciech Grajkowski, Barbara Ostrowska, Urszula Poziomek. - Warszawa : Instytut Badań Edukacyjnych, 2013. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://wyszukiwarka.efs.men.gov.pl/product/podstawy-programowe-w-zakresie-przedmiotow-przyrodniczych-w-wybranych-krajach/attachment/2309>
11. **Przedmioty** przyrodnicze w wybranych krajach : raport z wizyty studyjnej w Anglii / Joanna Lilpop, Urszula Poziomek. - Warszawa : Instytut Badań Edukacyjnych, 2012. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://wyszukiwarka.efs.men.gov.pl/product/przedmioty-przyrodnicze-w-wybranych-krajach-raport-z-wizyty-studyjnej-w-anglii/attachment/2350>
12. **Przedmioty** przyrodnicze w wybranych krajach : raport z wizyty studyjnej w Finlandii / Urszula Poziomek, Marcin M. Chrzanowski, Elżbieta Barbara Ostrowska. - Warszawa : Instytut Badań Edukacyjnych, 2014. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://wyszukiwarka.efs.men.gov.pl/product/przedmioty-przyrodnicze-w-wybranych-krajach-raport-z-wizyty-studyjnej-w-finlandii/attachment/2305>
13. **PRZEDPEŁSKA, Karina**
Zbiór zadań i eksperymentów dla uczniów klas V-VI szkół podstawowych / Karina Przedpeńska. - Elbląg : Elbląskie Stowarzyszenie Wspierania Inicjatyw Kulturalno-Oświatowych EURO Link, 2013. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://wyszukiwarka.efs.men.gov.pl/product/zajecia-praktyczno-badawcze-zbior-zadan-i-eksperymentow-dla-uczniow-klas-v-vi-szkol-podstawowych/attachment/736>
14. **Przyroda** w osobistych koncepcjach dziecięcych : implikacje dla jej nauczania z wykorzystaniem rysunku / Eliza Rybska. - Poznań : Wydawnictwo Kontekst, 2017. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
https://www.researchgate.net/profile/Eliza_Rybska2/publication/322918625_Przyroda_w_osobistych_koncepcjach_dziecięcych_-_implikacje_dla_jej_nauczania_z_wykorzystaniem_rysunku/links/5a75f6010f7e9b41dbd04efa/Przyroda-w-osobistych-koncepcjach-dziecięcych-implikacje-dla-jej-nauczania-z-wykorzystaniem-rysunku.pdf

15. **Technologie** informacyjno-komunikacyjne na lekcjach : przykładowe konspekty i polecane praktyki / Małgorzata Ostrowska, Danuta Sterna. - Warszawa : Centrum Edukacji Obywatelskiej, 2015. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
https://ceo.org.pl/sites/default/files/tik_na_lekcjach_2015_06_02.pdf
16. **Uczymy** myślenia : zadania na lekcje z przedmiotów przyrodniczych / Elżbieta Barbara Ostrowska, Krzysztof Spalik, Wojciech Grajkowski, Irmina Buczek, Marcin Chrzanowski, Małgorzata Musialik, Joanna Borgensztajn, Krzysztof Horodecki, Maciej Wiśniewski, Jagna Hałaczek, Tomasz Nowacki, Tomasz Opach. - Warszawa : Instytut Badań Edukacyjnych, 2013. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://wyszukiwarka.efs.men.gov.pl/product/uczymy-myslenia-zadania-na-lekcje-predmiotow-przyrodniczych/attachment/2316>
17. **W świecie** przyrody : doświadczenia przyrodnicze, metoda projektów w edukacji przyrodniczej dzieci z klas I-III szkoły podstawowej : suplement do programu nauczania dla klas I-III szkoły podstawowej pt. „zrównoważona szkoła” // Wiesława Buk, Katarzyna Dubienko, Dorota Duranowska, Bożena Goszczyńska, Mariola Kamińska, Małgorzata Łoza, Katarzyna Łusiak, Elżbieta Miterka, Aneta Paszkiewicz, Agnieszka Paszko, Agnieszka Przebierowska, Ewa Staropiętka-Kuna, Małgorzata Stryjecka. - Chełm, 2014. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
http://mindsteps.pwszchelm.pl/pliki/suplement_3.pdf

Fragmenty z prac zbiorowych

1. **Eye-tracking** i jego zastosowanie w dydaktyce przedmiotów przyrodniczych / Władysław Błasiak, Małgorzata Godlewska, Roman Rosiek, Dariusz Wcisło, Magdalena Andrzejewska, Paweł Pęczkowski, Bożena Rożek, Mirosława Sajka, Anna Stolińska, Erazm M. Dutkiewicz, Paweł Kazubowski // W: Problemy dydaktyki fizyki / Andrzej Krajna, Leszek Ryk, Krystyna Sujak-Lesz. - Wrocław : Oficyna Wydawnicza ATUT, 2015. - s. 173-189. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
http://www.cen.uni.wroc.pl/old/15_błasiak.pdf
2. **Jak dziecko** poznaje przyrodę? / Agnieszka Kruszwicka¹, Józefa Bałachowicz, Anna Klichowska // W: Pedagogika dziecka : podręcznik akademicki / redaktor Hanna Krauze-Sikorska, Michał Klichowski. - Wydawnictwo Naukowe UAM : Poznań, 2020. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/25563/1/Pedagogika_dziecka_2020_6.pdf
3. **TUSZYŃSKA, Ligia**
Przyroda jako wartość wczesnej edukacji dziecka na drodze zrównoważonego rozwoju / Ligia Tuszyńska // W: Koncepcja zrównoważonego rozwoju w kształceniu nauczycieli klas początkowych / redakcja Ligia Tuszyńska. - Warszawa : Wydawnictwo Akademii Pedagogiki Specjalnej, 2015. - s. 101-123. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://www.aps.edu.pl/media/815706/koncepcja-zr%C3%B3wnowa%C5%BConego-rozwoju-w-kszta%C5%82ceni-nauczycieli.pdf#page=101>
4. **ZIMAK, Paulina**
Odkrywanie i poznawanie przez uczniów szkół gimnazjalnych i ponadgimnazjalnych świata nauk przyrodniczych w ramach strategii IBSE / Paulina Zimak // W: Nauczanie przedmiotów przyrodniczych kształtujące postawy i umiejętności badawcze uczniów / redaktor Iwona Maciejowska, Ewa Odrowąż. - Kraków : Wydział Chemii. Uniwersytet Jagielloński, 2013. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://ruj.uj.edu.pl/xmlui/handle/item/149433>

Scenariusze zajęć

1. **Ciekawi świata** : edukacja przyrodnicza (klasa 1) : scenariusze lekcji i materiały pomocnicze dla edukacji wczesnoszkolnej do programu. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://innowacja.sfera.lublin.pl/materialy/Scenariusze%20lekcji%20do%20edukacji%20przyrodniczej%20do%20klasy%201.pdf>
2. **Poród** : konspekt zajęć edukacyjnych z przyrody / Agata Zabadał, Urszula Poziomek // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2013, nr 1, s. 69-82. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2013-1/ebis-2013-1-10.pdf>
3. **Scenariusz** zajęcia mowy z przyrodą : sekrety wiatru / Anna Iwicka. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
https://przedszkolecharbrowo.pl/21,1,5,scenariusz_zajecia_mowy_z_przyroda_sekrety_wiatru.html
4. **Woda** - płynny skarb : scenariusz lekcji przyrody / Katarzyna Kubaś // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2014, nr 3, s. 58-64. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://www.ebis.ibe.edu.pl/numery/2014-3/ebis-2014-3-9.pdf>
5. **Znaczenie** wody w życiu człowieka : woda dla miast i wsi : scenariusz zajęć do lekcji przyrody w szkole podstawowej, klasy IV - VI / Grażyna Zarychta. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://www.zaadoptujrzeki.pl/cms/uploads/scenariusze/scenariusz-przyrody-klasy-4-6.pdf>
6. **Zrównoważona** gospodarka leśna : scenariusze zajęć dla nauczycieli klas IV-VI. - Zarząd Okręgowy Ligi Ochrony Przyrody : Lublin, 2017. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
http://178.212.221.20/loplublin/dmdocuments/scenariusz_zrownowazona_gosp_lesna.PDF

Programy nauczania

1. **Innowacyjny** program nauczania interdyscyplinarnego z przedmiotów matematyczno-przyrodniczych, informatycznych i technicznych dla uczniów klas IV - VI szkół podstawowych (IPNI) : publikacja upowszechniająca / pod redakcją Lidii Pawelec. - Ostrowiec Świętokrzyski : Wyższa Szkoła Biznesu i Przedsiębiorczości w Ostrowcu Św., 2015. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://ipni.wsbip.edu.pl/publikacja/pdf/ipni.pdf>
2. **Interdyscyplinarny** program zajęć pozalekcyjnych prowadzonych metodą projektu : jak żyć ekologicznie? [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://wyszukiwarka.efs.men.gov.pl/product/jak-zyc-ekologicznie/attachment/833>
3. **Mali** badacze przyrody : program dla dzieci w wieku przedszkolnym z zakresu edukacji przyrodniczej / opracowała Magdalena Jabłońska. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
https://pcdn.edu.pl/source/subfolder/dorotaizdebska/materialy/program_przyrodniczy_magda.pdf
4. **Program** zajęć pozalekcyjnych prowadzonych metodą projektu : zasoby energii na Ziemi. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://wyszukiwarka.efs.men.gov.pl/product/zasoby-energii-na-ziemi/attachment/843>

5. **Program** zajęć pozalekcyjnych z przyrody dla uczniów szkoły podstawowej „Moje Kluczowe Kompetencje” / opracowała Barbara Żelasko. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu: https://doskonaleniawieci.pl/Upload/Artykuly/zasoby_pilotazowe/5112%20Program%20zaj%C4%99%C4%87%20wyr%C3%B3wnawczych%20z%20przyrody.pdf
6. **Program** zajęć wyrównawczych z przyrody dla uczniów klas IV - VI szkoły podstawowej opracowany w ramach realizacji projektu „MKK - Moje Kluczowe Kompetencje” / opracowała Zofia Kłos. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu: <https://wyszukiwarka.efs.men.gov.pl/product/program-zajec-wyrownawczych-z-przyrody-dla-uczniow-klas-iv-vi-szkoly-podstawowej/attachment/629>
7. **Przyroda i nauka** : program nauczania przyrody w szkole ponadgimnazjalnej / opracowała Urszula Bartoszek. - [Warszawa] : Ośrodek Rozwoju Edukacji, 2012. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu: <http://www.bc.ore.edu.pl/Content/525/bartoszek-przyroda.4+%281%29.pdf>
8. **Przyrodo, witaj!** Program nauczania przyrody do szkoły podstawowej / pod redakcją Wawrzyńca Kofty. - Warszawa : WSiP, 2012. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu: http://moracz.edu.pl/ed/2_rozklad/przyroda_sp_4_6.pdf

Artykuły z czasopism

1. Architektura i funkcje ogrodu przedszkolnego w opiniach nauczycieli / Anna Klichowska // Studia Edukacyjne. - 2013, nr 26, s. 317-336. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu: <https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/10112/1/317-336.pdf>
2. Błędne przekonania w nauczaniu przedmiotów przyrodniczych / Anna Markowska, Maciej Lechowicz, Wojciech Grajkowski, Marcin M. Chrzanowski, Krzysztof Spalik, Joanna Borgensztajn, Elżbieta Barbara Ostrowska, Małgorzata Musialik // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2014, nr 4, s. 56-66. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu: https://www.researchgate.net/profile/Krzysztof_Spalik/publication/272784985_Bledne_przekonania_w_nauczaniu_przedmiotow_przyrodniczych/links/5555c3ca08aeaaff3bf4973b/Bledne-przekonania-w-nauczaniu-przedmiotow-przyrodniczych.pdf
3. Dlaczego na wsi żyrafa skubie trawę, a koty w mieście nie piją wody? : wpływ środowiska życia ucznia na kształtowanie się jego wiedzy na temat zwierząt gospodarskich i domowych : analiza rysunków i ankiet uczniów szkół podstawowych / Natalia Bartoszek, Eliza Rybska // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2016, nr 1, s. 68-79. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu: <http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2016-1/ebis-2016-1-PL.pdf>
4. Edukacja człowieka w zakresie nauk przyrodniczych i ścisłych według koncepcji Jana Amosa Komeńskiego / Grażyna Dzida // Siedleckie Zeszyty Komeniologiczne. Pedagogik - 2015, t. 2, s. 207-214. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu: https://comenius.uph.edu.pl/images/pliki/seria_pedagogika_2/tom_ii_artykul_13.pdf

5. Edukacja ekologiczna jako priorytet w nauczaniu dzieci i młodzieży / Mirosław Babiaryz, Paweł Garbuzik // Edukacja - Technika - Informatyka. - 2017, nr 4, s. 160-165. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://repozytorium.ur.edu.pl/bitstream/handle/item/3459/21%20babiaryz-edukacja%20ekologiczna.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
6. Edukacja herpetologiczna najmłodszych : propozycja warsztatów dla dzieci w wieku przedszkolnym / Natalia Deptuła, Aleksandra Kolanek // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2018, nr 3, s. 16-21. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2018-3/ebis-2018-3-3.pdf>
7. Edukacja przyrodnicza małych dzieci : opis przyrody czy jej badanie? / Urszula Poziomek, Andrzej Tarłowski, Dominik Marszał, Elżbieta Barbara Ostrowska // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2015, nr 4, s. 48-61. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2015-4/ebis-2015-4-7.pdf>
8. Edukacja środowiskowa z wykorzystaniem aplikacji mapowych Google / Wojciech Pokojski, Paulina Pokojska // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2015, nr 1, s. 51-57. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2015-1/ebis-2015-1-PL.pdf>
9. Edukacyjno-wychowawczy wymiar kontaktu uczniów z przyrodą / Magdalena Kołodziejska // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2016, nr 2, s. 71-77. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2016-2/ebis-2016-2-10.pdf>
10. Ekoświadomość wobec pedagogiki zadomowienia i zrównoważonego rozwoju / Wiesław Andrukowicz // Studia Paedagogica Ignatiana. - 2021, nr 1, s. 45-70. [Dostęp 4.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://apcz.umk.pl/czasopisma/index.php/SPI/article/view/SPI.2021.1.002>
11. ETOS : innowacyjne narzędzie wspomagające nauczanie i uczenie się przedmiotów przyrodniczych / Anna Basińska, Dawid Pietrala, Ronald Cole, Katarzyna Dziubalska-Kończyk // Studia Edukacyjne, nr 23, 2012, s. 229-248. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/5911/1/studia_eduk_23_s_229-248.pdf
12. Grzechy edukacji przyrodniczej, których korzenie sięgają wychowania przedszkolnego i nauczania w klasach I-III / Jan Amos Jelinek // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2017, nr 2, s. 71-78. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2017-2/ebis-2017-2-8.pdf>
13. Kąciki przyrodnicze w warszawskich przedszkolach... oczami studentów kierunku wychowanie przedszkolne / Jan Amos Jelinek // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2014, nr 4, s. 49-55. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2014-4/ebis-2014-4-7.pdf>
14. Korelacja szkolnego nauczania religii z przedmiotami matematyczno-przyrodniczymi / Michał Małek // Studia Katechetyczne. - 2016, t. 12, s. 223-237. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://yadda.icm.edu.pl/yadda/element/bwmeta1.element.desklight-5b9eaf3b-7159-4538-aea0-afdc197b87c8>

15. Kwitnienie : zajęcia majowe : scenariusz / Sebastian Pilichowski // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2014, nr 1, s. 80-98. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2014-1/ebis-2014-1-PL.pdf>
16. Laboratorium pod lupą : od socjologii nauki do edukacji przyrodniczej, ścisłej i technicznej / Marcin Zaród // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2014, nr 1, s. 53-57. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2014-1/ebis-2014-1-PL.pdf>
17. Lekcja przyrody w liceum : tradycja czy nowoczesność / Małgorzata Wysocka-Kunisz // Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Geographica. - 2014, t. 6, s. 217-229. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
[http://yadda.icm.edu.pl/yadda/element/bwmeta1.element.desklight-33738eb6-813f-4821-b77e-1320820180b6?q=62f626df-43d7-42f8-a68a-7cc9b21e14fc\\$20&qt=IN_PAGE](http://yadda.icm.edu.pl/yadda/element/bwmeta1.element.desklight-33738eb6-813f-4821-b77e-1320820180b6?q=62f626df-43d7-42f8-a68a-7cc9b21e14fc$20&qt=IN_PAGE)
18. Mali badacze : doświadczenia przyrodnicze w edukacji wczesnoszkolnej / Katarzyna Szewczuk // Edukacja Elementarna w Teorii i Praktyce. - 2013, nr 27, s. 27-43. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://czasopisma.ignatianum.edu.pl/eetp/article/view/27-44/pdf>
19. Małe eksperymenty, wielkie odkrycia : praktyka eksperymentalna w edukacji przyrodniczej / Marcin Zaród // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2013, nr 2, s. 55-59. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2013-2/ebis-2013-2-7.pdf>
20. Mediacja problemów środowiskowych : propozycje rozwiązań dydaktycznych / Katarzyna Potyrała, Katarzyna Nycz // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2013, nr 1, s. 62-68. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2013-1/ebis-2013-1-9.pdf>
21. Metoda badawcza i uwrażliwienie na stan środowiska : propozycja zajęć terenowych / Aleksandra Kubica, Wiktoria Sobczyk, Urszula Poziomek // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2014, nr 4, s. 73-79. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2014-4/ebis-2014-4-10.pdf>
22. Metodologia OECD PISA i interpretacja wyników polskich uczniów w zakresie nauk przyrodniczych / Jacek Haman, Elżbieta Barbara Ostrowska // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2014, nr 1, s. 29-41. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2014-1/ebis-2014-1-PL.pdf>
23. Metody rozwijania ciekawości poznawczej i zainteresowań przyrodniczych uczniów szkół podstawowych / Agnieszka Hłobił // Rocznik Ochrona Środowiska. - 2011, t.13, s. 935-949. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
http://www.ros.edu.pl/images/roczniki/archive/pp_2011_057.pdf
24. Nauczanie o środowisku : nigdy nie jest za wcześnie i nigdy nie jest za późno / Izabela Piecuch, Tadeusz Piecuch // Rocznik Ochrona Środowiska. - 2011, t.13, s. 711-722. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
http://ros.edu.pl/images/roczniki/archive/pp_2011_043.pdf

25. Ogrody szkolne we współczesnej szkole : znak edukacyjnego zacofania, a może jednak postępu? / Ryszard Kowalski, Edward Grott // *Studia Ecologiae et Bioethicae*. - 2015, nr 1, s. 35-60. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://docplayer.pl/14877634-Ogrody-szkolne-we-wspolczesnej-szkole-znak-edukacyjnego-zacofania-a-moze-jednak-postepu.html>
26. Opinie nauczycieli, dyrektorów szkół i uczniów na temat nauczania blokowego przedmiotów przyrodniczych w gimnazjum / Wojciech Grajkowski // *Edukacja*. - 2013, nr 1, s. 89-98. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://www.edukacja.ibe.edu.pl/images/numery/2013/1-6-grajkowski-opinie-nt-nauczania-blokowego.pdf>
27. Projektowanie przestrzeni dla dzieci w kontekście wychowania w naturze / Zofia Frączek // *Przestrzeń Urbanistyka Architektura*. - 2020, nr 2, s. 111-122. [Dostęp 4.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://www.ejournals.eu/PUA/2020/Volume-2/art/18690>
28. Przyroda w kształceniu ponadgimnazjalnym : wychowanie do kultury przyrodniczej i zrównoważonego rozwoju / Katarzyna Potyrała // *Edukacja Biologiczna i Środowiskowa*. - 2013, nr 3, s. 100-104. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2013-3/ebis-2013-3-12.pdf>
29. Organizowanie procesu kształcenia uczniów edukacji wczesnoszkolnej z zakresu przyrody w deklaracjach przyszłych nauczycieli konstruktywistów / Marek Banaszak // *Edukacja Humanistyczna*. - 2018, nr 2, s. 69-79. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://wshtwp.pl/img/eh/2-2018/69-80.pdf>
30. Osiągnięcia przyrodnicze trzecioklasistów / Krzysztof Konarzewski // *Edukacja Biologiczna i Środowiskowa*. - 2013, nr 2, s. 51-54. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2013-2/ebis-2013-2-6.pdf>
31. Percepcja materiału ilustracyjnego z geografii i przyrody : rozbiór na czynniki pierwsze / Paweł Wojtanowicz // *Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Geographica*. - 2014, vol. 6, s. 242-260. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-c4812e32-d981-43ae-af86-bc56a36e119e?q=bwmeta1.element.desklight-c246e5a3-f660-4f23-9ea8-75e906c11128;17&qt=CHILDREN-STATELESS>
32. Popularyzacja wiedzy przyrodniczej i skuteczność edukacji ekologicznej młodego pokolenia / Małgorzata Falencka-Jabłońska // *Edukacja - Technika - Informatyka*. - 2017, nr 4, s. 152-159. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<https://repozytorium.ur.edu.pl/bitstream/handle/item/3458/20%20falencka-jab%20c5%82o%20c5%84ska-popularyzacja%20wiedzy.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
33. Przedszkolne kącki przyrody : inicjatywy i dobre praktyki w Polsce i na świecie / Ewelina Kurowicka // *Edukacja Biologiczna i Środowiskowa*. - 2015, nr 3, s. 96-103. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2015-3/ebis-2015-3-12.pdf>

34. Przygotowanie nauczycieli przedszkoli do prowadzenia edukacji przyrodniczo-ekologicznej : raport z badań / Mirosława Parlak // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2016, nr 4, s. 24-31. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2016-4/ebis-2016-4-4.pdf>
35. Przykłady innowacji w liceum : wstępna ocena programu nauczania przyrody w ramach projektu „Kształcenie Pełne Wyobraźni - KPW” / Wiktor Osuch // Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis Studia Geographica. - 2014, vol. 6, s. 230-241. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-def4ef97-6e77-4be4-9030-561e2d80c683?q=bwmeta1.element.desklight-c246e5a3-f660-4f23-9ea8-75e906c11128;16&qt=CHILDREN-STATELESS>
36. Przyroda w kształceniu ponadgimnazjalnym : wychowanie do kultury przyrodniczej i zrównoważonego rozwoju / Katarzyna Potyrała // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2013, nr 3, s. 100-104. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2013-3/ebis-2013-3-12.pdf>
37. Rola nauczyciela edukacji wczesnoszkolnej w kształtowaniu (się) przyrodniczej wiedzy naukowej dziecka / Marek Banaszak // Studia Edukacyjne, 2017, nr 44, s. 387-398. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
https://repozytorium.amu.edu.pl/bitstream/10593/22795/1/SE%2044%202017_%20Marek_Banaszak.pdf
38. Rozumowania w naukach przyrodniczych na tle zadań szkolnych / Marcin Trepczyński // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2016, nr 1, s. 53-67. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2016-1/ebis-2016-1-PL.pdf>
39. Różne rodzaje widzenia (materiały dydaktyczne do przedmiotu przyroda) : konspekt i karta pracy / Urszula Poziomek, Włodzimierz Natorf // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2013, nr 3, s. 56-85. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2013-3/ebis-2013-3-8.pdf>
40. Uczelnie wyższe w Polsce a kształcenie przyrodnicze nauczycieli / Barbara Dziecioł-Kurczoba // Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. Folia 162. - 2014, t. 6, s. 80-87. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://studiadecultura.up.krakow.pl/index.php/aupcsg/article/view/2053>
41. W trosce o integrację i unowocześnienie treści przyrodniczych w procesie edukacji szkolnej / Jan Rajmund Paśko // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2010, nr 2, s. 77-82. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
http://rep.up.krakow.pl/xmlui/bitstream/handle/11716/1303/w_trosce_o_integracji_i_unowocze_pa_sko_jan_rajmund_000445.pdf?sequence=1&isAllowed=y
42. Wątpliwe zmiany klimatu i straszny wilk czyli błędne przekonania w edukacji przyrodniczej / Izabela Jaszczuk, Marcin Chrzanowski, Aleksandra Zarzycka, Joanna Lilpop // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2018, nr 4, s. 16-41. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2018-4/ebis-2018-4-3.pdf>

43. Wiedza potoczna : pomoc czy przeszkoda? : Eye-trackingowa analiza rozwiązań zadania z zakresu nauk przyrodniczych / Mirosława Sajka, Roman Rosiek // Edukacja - Technika - Informatyka. - 2014, nr 2, s. 375-383. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-2c0589bb-5c7f-4bec-98a8-c169dd976e26>
44. Wizualizacja informacji w nauczaniu przedmiotów przyrodniczych / Grzegorz Osiński, Wiesława Osińska // Biuletyn Polskiego Stowarzyszenia Nauczycieli Przedmiotów Przyrodniczych. - 2014, t. 42, s. 1-9. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
https://www.researchgate.net/publication/271516038_Wizualizacja_informacji_w_nauczaniu_przedmiotow_przyrodniczych
45. Wychowanie ekologiczne poprzez aktywne poznawanie rzeczywistości przyrodniczej / Małgorzata Jagodzińska, Elżbieta Buchcic // Społeczeństwo. Edukacja. Język. - 2013, vol. 1, s. 28-36. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://cejsh.icm.edu.pl/cejsh/element/bwmeta1.element.desklight-2a8aa703-e8bb-40ea-939c-9737f8795042>
46. Wychowanie na lekcjach przedmiotów przyrodniczych i techniki / Wojciech Błażejowski // Lubelski Rocznik Pedagogiczny. - 2015, nr 2, s. 151-63. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<https://journals.umcs.pl/lrp/article/view/1866/1433>
47. Wychowanie przez przyrodę – wybrane współczesne aspekty / Anna Błasiak, Karolina Wilkosz // Horyzonty Wychowania. - 2020, nr 52, s. 57-67. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://horyzonty.ignatianum.edu.pl/HW/article/view/1972/2022>
48. Wykorzystanie walorów przyrodniczych parków krajobrazowych w nauczaniu przedmiotu „ekologia krajobrazu” / Maria Beczkiewicz, Maria Szyszkiewicz-Golis, Daria Zarabska-Bożejewicz // Biuletyn Parków Krajobrazowych Wielkopolski. - 2014, nr 20, s. 126-133. [Dostęp 7.06.2021]. Tryb dostępu:
<http://www.zpkww.pl/wp-content/uploads/2018/05/bpkw2014.pdf#page=130>
49. Zajęcia terenowe : ekscytująca przygoda z przyrodą / Elżbieta Roland // Edukacja Biologiczna i Środowiskowa. - 2017, nr 2, s. 103-106. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<http://ebis.ibe.edu.pl/numery/2017-2/ebis-2017-2-10.pdf>
50. Znaczenie wczesnej edukacji przyrodniczej / Eliza Chodkowska, Zbigniew Chodkowski // Kultura - Przemiany - Edukacja. - 2016, t. 4, s. 216-225. [Dostęp 7.06.2021] Tryb dostępu:
<https://repozytorium.ur.edu.pl/bitstream/handle/item/2647/14%20chodkowska-znaczenie.pdf?sequence=1&isAllowed=y>

Opracowanie
Marzena Jarocka
(7.06.2021)

Województwo
Kujawsko-Pomorskie

Biblioteka Pedagogiczna im. gen. bryg. prof. Elżbiety Zawackiej w Toruniu
jest Instytucją Samorządu Województwa Kujawsko-Pomorskiego